

Sygn. akt V.2 Ka 210/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

V Wydział Karny Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Klekocki

Sędziowie: SSR del. Katarzyna Gozdawa-Grajewska (spr.)

SSO Olga Nocoń

Protokolant: Roman Czarnacki

w obecności Magdaleny Szymańskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2014 r.

sprawy:

Ł. S. /S./

syna M. i L.

ur. (...) w Ż.

oskarżonego o przestępstwo z art. 209 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju

z dnia 13 lutego 2014r. sygn. akt II K 1267/12

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając obie apelacje za oczywiście bezzasadne

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. S. (2) /S./ kwotę 420,00 złotych (czterysta dwadzieścia złotych) oraz 23% podatku VAT w kwocie 96,60 złotych (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy), łącznie kwotę 516,60 złotych (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów za postępowanie odwoławcze obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt V.2 Ka 210/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju wyrokiem wydanym w dniu 13 lutego 2014r. w sprawie o sygn. akt II K 1267/12, uznał oskarżonego Ł. S. za winnego popełnienia występku z art. 209 § 1 kk polegającego na tym, iż w okresie od

października 2011r. do lutego 2012r. w J. uporczywie uchylał się od wykonywania ciężącego na nim z mocy ustawy i orzeczenia sądowego obowiązku opieki poprzez nielożenie na utrzymanie swojej małoletniej córki N. S. przez co naraził ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych i za to na mocy art. 209 § 1 kk skazał go na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, którą to karę warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 lata. Jednocześnie na zasadzie art. 72 § 1 pkt. 1, 2 i 3 kk zobowiązał oskarżonego w okresie próby do: informowania kuratora o przebiegu okresu próby, bieżącego łożenia na utrzymanie córki N. S. i podjęcia stałej pracy zarobkowej w terminie 6 miesięcy od opuszczenia zakładu karnego. Sąd oddał też oskarżonego pod dozór kuratora sądowego. Jednocześnie Sąd przyznał obrońcy z urzędu oskarżonego adw. M. S. (2) kwotę 588 zł wraz z podatkiem VAT w kwocie 135,24 zł w związku z obroną udzieloną oskarżonemu z urzędu i na zasadzie art. 624 § 1 kpk zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów postępowania przejmując je w całości na rachunek Skarbu Państwa.

Apelacje wnieśli zarówno sam oskarżony jak i jego obrońca.

W osobistej apelacji Ł. S. zaskarżył orzeczenie w całości. Zarzucił obrazę przepisów postępowania karnego tj. dowolną ocenę materiału dowodowego poprzez stronniczość w jego ocenie i oparcie ustaleń faktycznych na zeznaniach M. W. (1) złożonych w postępowaniu przygotowawczym. Wniósł o uniewinnienie go od zarzucanego mu czynu.

Apelację wniósł obrońca oskarżonego i zaskarżył wyrok w całości. Wyrokowi zarzucił na podstawie art. 438 pkt. 1 kpk obrazę przepisu postępowania , która miała wpływ na treść orzeczenia tj. art. 7 kpk poprzez dokonanie oceny przeprowadzonych w sprawie dowodów w sposób sprzeczny z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego. Nadto jako drugi zarzut wskazał naruszenie art. 438 pkt. 3 kpk tj. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że w okresie od października 2011r. do lutego 2012r. oskarżony w żaden sposób nie utrzymywał swojej córki N. S.. Podnosząc powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o zmianę wyroku uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu aktem oskarżenia przestępstwa ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesione środki odwoławcze nie zasługiwały na uwzględnienie, a stawiane wyrokowi zarzuty okazały się niezasadne. W istocie apelacja oskarżonego również zarzucała błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, które miało wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że oskarżony dopuścił się przypisanego mu czynu z art. 209 § 1 kk. Jednakże zarzut ten byłby zasadny jedynie wówczas gdyby sąd I instancji oparł swój wyrok na faktach które nie znajdują potwierdzenia w wynikach postępowania dowodowego, albo też z faktów tych wyciągnął wnioski niezgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Takich uchybień Sąd Rejonowy się nie dopuścił albowiem wskazał dowody, na których oparł swoje ustalenia jednocześnie wskazując przesłanki, którymi się kierował odmawiając wiary dowodom przeciwnym przy czym dokonanych ustaleń dokonał zgodnie z zasadami swobodnej oceny dowodów. Obrońca oskarżonego jak i sam oskarżony zarzuca Sądowi I instancji, że bezkrytycznie dał wiarę zeznaniom świadka M. W. (1) złożonym w dniu 30 lipca 2012r. (pierwsze zeznania świadka) i M. W. , a uznał za niewiarygodne zeznania świadka R. B. , A. Z. i wyjaśnienia samego oskarżonego. Jednakże należy pamiętać, że Sąd I instancji nie oceniał zeznań tychże świadków w oderwaniu od pozostałego materiału dowodowego. Zeznania M. W. (1) składane jako pierwsze zostały poddane przez Sąd I instancji wnikliwej i bardzo szczegółowej analizie. W trakcie tych zeznań M. W. (1) podała, iż oskarżony nie łożył na utrzymanie córki, nie interesował się dzieckiem, przychodził w odwiedziny pijany. W tym miejscu należy podkreślić, że generalnie wartość dowodowa zeznań składanych przez świadka jest taka sama jak tych sformułowanych przed sądem. Zasada swobodnej oceny dowodów nie pozwala deprecjonować jakiegokolwiek dowodu tylko z tego powodu że nie został on przeprowadzony przed niezawisłym sądem. Każdy z takich dowodów podlega ocenie tylko i wyłącznie pod kątem spełnienia wymogów określonych w art. 7 kpk. Oczywiście przy dokonywaniu takiej oceny winno się mieć na uwadze także czas i miejsce wykonania danej czynności . O tym zatem, które ze sprzecznych zeznań są prawdziwe decyduje ich ocena przeprowadzona pod kątem zgodności z zasadami logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego. „Wyjaśnienia oskarżonego złożone w śledztwie, a następnie odwołane lub zmienione, niezależnie od tego czy nastąpiło to jeszcze w toku postępowania

przygotowawczego czy na rozprawie sądowej, stanowią dowód w sprawie, który tak samo jak każdy inny dowód podlega swobodnej, lecz nie dowolnej ocenie sądu orzekającego.” (wyrok SN z dnia 14.02.1980r. sygn. akt I KR publ. OSP 1981/10) Powyższą tezę można też odnieść bezpośrednio do oceny zeznań świadka.

Sąd Okręgowy w pełni aprobuje stanowisko organu orzekającego I instancji, iż bardziej wiarygodne były wypowiedzi M. W. (1) z pierwszego jej przesłuchania. Matka małoletniej pokrzywdzonej przedstawiła wówczas wersję zachowania się oskarżonego, która jest bardziej przekonująca niż ta przedstawiona w późniejszym czasie. Jej zeznania, że oskarżony nie interesował się dzieckiem i nie przyczyniał się do utrzymania córki korespondują z zeznaniami jej matki M. W. (2), która wskazała iż w okresie zarzutu córka wraz z wnuczką zamieszkiwały w jej domu. Była zatem zorientowana i naocznie mogła stwierdzić, czy w tym czasie małoletnia pokrzywdzona miała zaspokajane swoje potrzeby nie tylko przez matkę, ale także przez swojego biologicznego ojca. Jednakże M. W. (2) zaprzeczyła, by oskarżony przekazywał jakieś pieniądze na rzecz swej córki w tym okresie, nie alimentował jej także w inny sposób. Wykluczyła aby oskarżony kupował swej córce ubrania, lekarstwa. Świadek wskazała że dopiero w okresie późniejszym zachowanie oskarżonego uległo pewnej poprawie i zaczął on zabierać do siebie córkę. Z tymi zeznaniami korespondują też akta dozoru II D 690/11, Doz 9/12. Z raportów kuratora bynajmniej nie wynika, aby w inkryminowanym okresiełożył na utrzymanie córki lub by zabierał i utrzymywał N. u siebie w domu. Natomiast kurator odnotował, że: oskarżony nie wykazuje chęci podjęcia zatrudnienia twierdzi, że nie będzie pracował przez cały miesiąc za 1500 zł, że wychodzi z założenia że pracy nie ma, że nadużywa alkoholu, nie leczy się odwykowo gdyż nie widzi takiej potrzeby. Powyższe uwagi stwierdzone przez osobę bezstronną, wykonującą jedynie swoje obowiązki korespondują właśnie z pierwszymi zeznaniami M. W. (1) i jej matki, a przeczą zeznaniom matki dziecka z późniejszego etapu postępowania karnego. Należy też zauważyć, że oskarżony gdyby rzeczywiście utrzymywał córkę w okresie zarzutu, kupował jej ubrania, lekarstwa to z pewnością tego typu postawą pochwaliliby się przed kuratorem. Niestety, w żadnym raporcie takie okoliczności nie zostały odnotowane.

Oprócz tych okoliczności o prawdziwości ustaleń Sądu Rejonowego przemawiają też inne okoliczności. M. W. (1) nie wyjaśniła rzetelnie dlaczego zmieniła swoje zeznania. „Odwołanie wyjaśnień przyznających fakty obciążające oskarżonego nie może automatycznie powodować wyeliminowania ich z materiału dowodowego, bez wnikięcia w konkretne okoliczności zawarte w tych wyjaśnieniach. Obowiązkiem sądu w takiej sytuacji jest natomiast ustosunkowanie się, którą ze sprzecznych wersji uznaje za wiarygodną, a decyzja w tej kwestii powinna być oparta na rozważeniu konkretnych okoliczności danej sprawy.” (wyrok SA w Białym stoku z dnia 12.06.2003r publ. OSAB 2003/4/22) Tezę tę można odnieść także do zmienionych zeznań świadka.

Twierdzenia M. W. (1), że obawia się oskarżonego absolutnie nie zasługują na akceptację. Świadek nie sygnalizował tego Sądowi składając zeznania. Nie zasługuje również na uwzględnienie fakt, iż składając zeznania w dniu 30.07.2012r. była pod wpływem swego ówczesnego partnera R. P. gdyż jak słusznie ustalił Sąd Rejonowy M. W. (1) przestała z nim zamieszkiwać w maju 2012r. W odczuciu Sądu Odwoławczego tłumaczenia powodów zmiany zeznań przez M. W. (1) są nielogiczne i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego.

Ustalony przebieg zachowania oskarżonego w inkryminowanym okresie znajduje wsparcie w materiale dowodowym zebranym w sprawie. Z przedstawionych powyżej powodów nie można nie stawiać Sądowi I instancji zarzutu naruszenia art. 7 kpk, gdyż analiza dowodów nie miała charakteru dowolnej. Tym samym skoro na podstawie prawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego ujawnionego na rozprawie sąd wyciągnął logiczne wnioski co do zachowania oskarżonego to nie można czynić zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych.

Skarżący kwestionują de facto wszystkie ustalenia Sądu, domagając się dania wiary oskarżonemu i jego znajomym R. B. i A. Z.. Jak wykazał jednak Sąd I instancji ta część materiału dowodowego zmierza jedynie do uchronienia Ł. S. od odpowiedzialności karnej. Dokonano natomiast wnikliwej analizy wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadków obrony i analiza ta nie pozwoliła na uznanie tych dowodów za wiarygodne. Nadto należy jeszcze raz podkreślić, że Sąd I instancji dokonał wnikliwej i szczegółowej oceny dowodów, które zostały przeprowadzone w szczególności zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonego. Z należytą starannością odniósł się zarówno do wersji prezentowanej przez oskarżonego i świadków obrony, wskazał z jak z jakich powodów odmawia przyznania im waloru wiarygodności, a równocześnie

rzetelnie i prawidłowo przeanalizował zeznania matki pokrzywdzonej, jej matki, siostry. Trafnie Sąd uznał, że zeznania te mogą z uwagi na spójność i konsekwencję stanowić podstawę do czynienia ustaleń faktycznych odnośnie przebiegu zdarzenia. Sąd Okręgowy w pełni podziela taką ocenę dowodów nie dopatrując się w żadnym razie przekroczenia zasad swobodnej ich oceny wyrażonej w treści art. 7 kpk.

Prawidłowe ustalenia stanu faktycznego dokonane przez Sąd Rejonowy stanowiły podstawę do zakwalifikowania czynu oskarżonego jako przestępstwa z art. 209 § 1 kk.

Żaden z zarzutów podniesionych w apelacji nie może podważyć trafności rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego. Zarzuty podnoszone w apelacji mają charakter czysto polemiczny i sprowadzają się do negowania właściwych ocen i ustaleń dokonanych przez Sąd Rejonowy.

Ponieważ apelacja obrońcy skierowana jest co do całości orzeczenia obowiązkiem Sądu Odwoławczego jest odniesienie się co do kary wymierzonej oskarżonemu. Orzeczona kara 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat obwarowana obowiązkami probacyjnymi i dozorem kuratora nie jest karą rażąco niewspółmiernie wysoką. Dolegliwość tej kary nie przekracza stopnia winy oskarżonego i prawidłowo realizuje cele zapobiegawcze w zakresie prewencji indywidualnej jak i ogólnej i dlatego w tym zakresie brak jest podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku. Obowiązki nałożone na oskarżonego z pewnością pozwolą mu wdrożyć się w realizację swoich obowiązków rodzicielskich względem córki.

Z tych też względów nie uznając zasadności zarzutów apelacji oskarżonego i jego obrońcy nie podzielając przytoczonych na ich poparcie argumentów Sąd Okręgowy zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 624 § 1 kpk obciążając nimi Skarb Państwa uznając sytuację osobistą i majątkową oskarżonego Ł. S. za trudną.